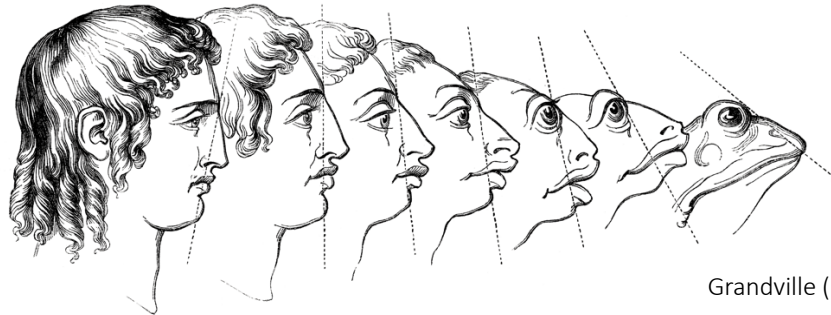

אבולוציה של האדם

קורס בחירה מס' 275112 (2 נ"ז)

Grandville (1844)

מידע כללי

1. מרצה: פרופ' (חבר) אסף מרום, המעבדה לאנטומיה ולאבולוציה של האדם, הפקולטה לרפואה ע"ש רפפורט ומרכז ההדרכה והמחקר לאנטומיה ע"ש דויד וואלרי פרקש. בניין רפפורט (קמפוס בת-גלים), קומה 13, מעבדה 2300. ניתן לקבוע פגישה בתיאום מראש בדוא"ל assafma@technion.ac.il

2. ההרצאות יתקיימו בימי רביעי בין השעות 14:30-16:00 בקמפוס נווה-שאנן, הפקולטה לארכיטקטורה, באולם סגו 1.

3. מטרת הקורס

בעת פרסומו של ספרו של דרווין כמעט ולא היו בנמצא מאובנים אנושיים. עם פרסומה של תאוריית האבולוציה מיד הופנה המבט אל השלכותיה של התאוריה המהפכנית על האדם ועל מקומו בעולם החי. מאז ועד היום, נתיב המאובנים רוצף בחוליות רבות המתעדות את ההיסטוריה הביולוגית של בני האדם. מטרת הקורס להכיר ללומדים את הרעיונות המרכזיים באבולוציה של האדם לאורך מיליוני השנים מאז היות האב הקדום המשותף האחרון לאדם ולקופי העל, את הגילויים המדעיים העיקריים בתחום, ואת דמויות המפתח בחקר העבר האנושי. נתייחס לרקורד המאובנים האנושיים כעדות לתהליך האבולוציוני, ונסקור מינים על ענף ההתפתחות "המוביל" לאדם המודרני כמו גם על "ענפים צדדיים", מנקודת מבט אנטומית, תפקודית, גנטית, וארכיאולוגית.

4. מטלות אקדמיות

- לקורס זה אין דרישות קדם, ואין צורך בידע מוקדם.
- הציון בקורס מבוסס על בחינת סיום, אשר עשויה ארבעים שאלות רבות-ברירה ("אמריקאיות").

- לאחר כל הרצאה יועלה לאתר הקורס מקבץ שאלות לחזרה ותרגול בסגנון המבחן. מומלץ מאוד לפתור את השאלות מידי שבוע (אך אין זו חובה ואין צורך להגיש את הפתרונות).
- יש להשיג ציון של 55 לפחות על-מנת לקבל ציון "עובר" בקורס.
- הבחינה מבוססת על ההרצאות בלבד. עם זאת, תינתן מעת לעת קריאת רשות להעשרה ולהרחבה.
- הקורס מוכר ע"י הטכניון כקורס מל"ג.

5. תערוכת "נתיב המאובנים" בפקולטה לרפואה

- בפקולטה לרפואה ע"ש רפפורט מוצגת תערוכת "נתיב המאובנים", פרי שיתוף-פעולה עם האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. בתערוכה מוצגים העתקים מדעיים של רבים מיצורי האנוש שיידונו בקורס.
- הסטודנטים/ות בקורס מוזמנים/ות בחום להגיע לסיור בתערוכה.

6. בחינות

- מועד א יתקיים ביום 26/7/2026
- מועד ב יתקיים ביום 23/8/2026

ההנחיות במסמך זה כתוב בלשון פנייה כללית, ומכוונות לסטודנטיות ולסטודנטים כאחד

התוכנית כפופה לשינויים

תוכנית ההרצאות

תאריך	נושא ההרצאה
15.4.2026	רעיון האבולוציה ומקומו של האדם בטבע לפני ואחרי הופעת ספרו של דרווין
13.5.2026	רעיון האבולוציה (המשך); המאובנים כעדות לתהליך האבולוציוני
20.5.2026	"חצי אדם, חצי קוף": מיהו פיתקאנתרופוס?
27.5.2026	אוסטרלופיתקוס אפארנסיס
3.6.2026	אוסטרלופיתקוס אפארנסיס (המשך)
10.6.2026	האם יש חיים לפני לואסי?
17.6.2026	האם יש חיים לפני לואסי? (המשך); הופעת הסוג "הומו"
24.6.2026	קרובים רחוקים: האוסטרלופיתקים המגושמים
1.7.2026	השיעור לא יתקיים
8.7.2026	קרובים רחוקים: האוסטרלופיתקים המגושמים (המשך)
15.7.2026	הומו ארקטוס והיציאה מאפריקה, העלייה בנפח המוח באבולוציה של האדם
22.7.2026	מיהם ומהם הניאנדרתאלים? גזעי האדם בני ימנו ומקורם